

בעיטה למעלה

היועץ המישפטי לממשלה, מאיר שמגר, כשהוא עוטה עליו את גלימת הפרקליטים, שמגר דוצה להחליף את גלימת הפרקליט בגלימת שופט עליון, אחרי שיפוט מיישדות הנוכחית.

1968, ידע שמגר, בן ה-50, יליד דזאג, לכלכל את מעשיו ויצותיו המשפטיים. צורה שהועילה תמיד לממשלה, אך לא נשאה חן בעיני חוגים מסויימים במפלגה. בתפקידו הוא גול סמכויות רבות, הי-מוקנות לפי החוק לפרקליט-המדינה ופרקליטי המחוזות. החוק קובע כי אמשטרה מוסרת את תיקי החקירה שלה לחוותי-

מי רוצה לפוצץ את היועץ

דעת של פרקליטות המדינה לפני הגשת כתבי אישום. כאשר פרקליט המחוז חושב כי תיק מסויים חשוב במיוחד הוא צריך להעבירו לפרקליט המדינה. מה שאירע למעשה הוא שהתיקים הועברו ליועץ-המשפטי במקום לפרקליט-המדינה. שמגר החל למלא גם את תפקיד הפרקליט המדינה, לא גם את תפקיד פרקליט המדינה, השי-איר לגבריאל בכ את התופעה בבתי-המשפט בלבד.

אולם לאחרונה החל שמגר ממלא גם את תפקיד המישטרה. לא פעם קרה כי הוא עצמו הורה למישטרה לפתוח בחקירה כנגד השודר כל שהוא. החוק קובע כי הי-מישטרה צריכה לזווג חקירות כאלו. נכון כי כניסתו של שמגר לתחום המישטרה באה בעיקר כיוון שהמישטרה לא מילאה את תפקידה כראוי, ואינה יוזמת חקירות. אולם לדעת משפטנים הית על שמגר לדאוג לתפקודה היעיל של המישטרה ולא ליטול על עצמו את תפקידיה.

החקירות שמורה שמגר לנהל והתביעות שהוא מורה להגיש כנגד עמודי התווך של מפא"י מסייעות לדיין ומחלישות את מחנה מפא"י וספיר. מבחינה אובייקטיבית בית ממלא שמגר את תפקידו בצורה מרי-פעילות נראית לרבים חריצנית.

תיבות פנדורה

מחלוקת וחתולותיו של שמגר יצרו יותר ויותר התנגדות כלפיו בקרב צמרת הטיבת מפא"י במיסלגת העבודה.

אתגר ושנתו שנתגר

לאחרונה התגבשה בקירבם הדיעה כי על מנת למנוע שהחלטות היועץ-המשפטי ישפיעו על ההתמודדות הפוליטיות במדינה, יש לסלק את שמגר מכהונתו ולמ-

לאחרי הגב

תמונה נדירה שבה נראה האיש החזק של מיפלגת העבודה, פינחס ספיר, בחברת יריבו משה דיין, כשצלידים שני האישים הנוטלים חלק במאבק-הכוחות על השליטון במדינה: נגיד בנקי ישראל משה זנבר (חובש כיפה), והיועץ המישפטי מאיר שמגר (משמאל), יריבי פנחס ספיר.

מעורר הכוחות המרכיב את מוקי דיהיכות במדינת-ישראל תופס היועץ המשפטי לממשלה תפקיד יחיד במינו. הוא היחיד שבידו סמכויות בלתי ניתנות לביטול לעכב כל הליך משפטי, לסגור תיקים, להורות על חקירה משטרתית בי-פרש סמיימת או לצוות על הגשת כתבי אישום כנגד חשופים, אפילו אם חומר הראיות שנאסף נגדם הוא קלוש.

סמכויות אלה של היועץ הן רק חלק זעיר מתפקידיו, שכן קודם כל הוא יועץ-משפטי לממשלה, המביא בפניה הוותי-דעת משפטיות על שאלות שנויות בי-מחלוקת. גם תפקיד זה מעניק ליועץ חשי-בות עליונה. רק לעיתים רחוקות תעז הממשלה לפסול בניגוד לחוותי-דעת של יועצה המשפטי.

היועץ-המשפטי הנוכחי לממשלה, מאיר שמגר, העניק לתפקיד מישנה כוח. בגלל אישיותו התקיפה, עצמאותו ושפתנותו הוא הצליח להפוך את ריכוז הסמכויות העצום שבידו, לעמדת כוח פוליטית. כמה אישים כבודים בצמרת מפא"י ל-שעבר טוענים כי מאז התערער מעמדם של אנשי מפא"י ההיסטורית פועל שמגר נגד מפא"י בשיטת הסלאמי: כל פעם הוא מורה להגיש כתבי-אישום נגד מישו הקי-שור למפא"י ישירות או בעקיפין, בגישה מאוד סלקטיבית.

פעילות חד-צדדית

דוגמאות פפורות אלו מראות כי לי-מעשיו ושיקול-דעתו של היועץ-המשפטי פטי, יש, מדעת או שלא מדעת, משמעות פוליטית. אישים בכירים במפלגת העבודה מצביעים על העובדה כי שמגר לא פעל בנושאים שעלולים היו לפגוע במשה דיין, שמגר, כאיש אצ"ל לשעבר, מקורב מאוד לדיין. ראשי מערכת-הביטחון הם ידידיו עוד מהתקופה בה כיהן כפרקליט צבאי ראשי, מאז מונה לתפקידו הנוכחי, בשנת